

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 21 lutego 2026 roku

Sprawa: Odpowiedź na Interpelację nr 15081 posa Przemysława Wiplera
Znak sprawy: DTS3.054.1.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

**Pan
Włodzimierz Czarzasty**

Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 15081 Pana posa Przemysława Wiplera uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Czy w ocenie Ministra Finansów zaległości podatkowe objęte prawomocnie zatwierdzonym i wykonywanym układem restrukturyzacyjnym powinny być traktowane na potrzeby art. 306e Ordynacji podatkowej jako zaległości wykluczające wydanie zaświadczenia o niezaleganiu w podatkach?

Czy Ministerstwo podziela pogląd, że skutkiem prawomocnego zatwierdzenia układu restrukturyzacyjnego jest materialnoprawna modyfikacja zobowiązania, w tym zmiana terminów jego wymagalności, a tym samym zobowiązania objęte układem do czasu nadejścia terminów płatności określonych w układzie nie mają charakteru zaległości wymagalnych w dotychczasowym rozumieniu?

Zgodnie z art. 306e § 5 Ordynacji podatkowej¹, jeżeli zapłata zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę została odroczone lub rozłożona na raty, uznaje się, że podatnik, płatnik lub inkasent, do dnia upływu terminów, o których mowa w art. 49 § 1, nie posiada zaległości podatkowych.

Zaległością podatkową jest podatek niezapłacony w terminie płatności (art. 51 § 1 Ordynacji podatkowej). Zaległość podatkowa powstaje z mocy prawa już następnego dnia po dniu, w którym upłynął termin płatności podatku. Zaległość

¹ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacji podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111, z późn. zm.).

podatkowa ma charakter obiektywny. Jej powstanie jest związane z niezapłaceniem podatku w terminie płatności.

Zgodnie z art. 49 § 1 Ordynacji podatkowej, w razie wydania decyzji rozkładającej zapłatę zaległości podatkowej na raty, nowym terminem płatności jest dzień, w którym, zgodnie z decyzją, powinna nastąpić zapłata poszczególnych rat, na jakie została rozłożona zaległość podatkowa wraz z odsetkami za zwłokę. Oznacza to, że decyzja organu podatkowego o rozłożeniu zaległości podatkowej na raty tworzy nowy stan prawnopodatkowy między podatnikiem a organem podatkowym, gdyż ustanawia nowe terminy płatności. W Prawie restrukturyzacyjnym² nie ma przepisu analogicznego do art. 49 § 1 Ordynacji podatkowej.

Zgodnie z orzecznictwem sądowym³, przyjęcie i zatwierdzenie układu nie ma wpływu na samo istnienie objętej nim wierzytelności, lecz wyznacza granice jej egzekwowalności lub inne sposoby zaspokojenia, obowiązujące tak długo, jak długo zatwierdzony układ wiąże oraz pod warunkiem, że zostanie wykonany. Uchylenie układu uchyla powyższe skutki jego zawarcia i sprawia, że objęta nim wierzytelność staje się wierzytelnością egzekwowalną w jej pierwotnej wysokości lub też podlegającą zaspokojeniu w sposób zgodny z treścią pierwotnego zobowiązania dłużnika.

W orzecznictwie sądowym wskazuje się również, że zawarcie i zatwierdzenie układu odnosi ten skutek w odniesieniu do zaległości podatkowych, że nie jest możliwe jego egzekwowanie na drodze postępowania egzekucyjnego, natomiast nie ustala nowego terminu płatności podatku czy też nie wpływa na wygaśnięcie zobowiązania⁴.

Warto także zwrócić uwagę, że skutki prawne niewykonania układu restrukturyzacyjnego i decyzji organu podatkowego rozkładającej zaległość podatkową na raty są znacząco różne.

W razie niedotrzymania terminu płatności trzech rat, na jakie została rozłożona decyzją organu podatkowego zaległość podatkowa, następuje z mocy prawa wygaśnięcie tej decyzji (art. 67da § 2 Ordynacji podatkowej). Organ podatkowy nie musi wydawać decyzji o wygaśnięciu decyzji ratalnej z powodu niezapłacenia przez podatnika trzech rat. Wygaśnięcie decyzji następuje bowiem automatycznie z mocy prawa.

W przypadku układu restrukturyzacyjnego to sąd uchyla układ na wniosek wierzyciela, dłużnika, nadzorcy wykonania układu albo innej osoby, która z mocy układu jest uprawniona do wykonania lub nadzorowania wykonania układu, jeżeli dłużnik nie wykonuje postanowień układu albo jest oczywiste, że układ nie będzie wykonany. Domniemywa się, że jest oczywiste, że układ nie będzie wykonany, jeżeli dłużnik nie wykonuje zobowiązań powstałych po zatwierdzeniu układu. (art. 176 ust. 1 Prawa restrukturyzacyjnego).

Biorąc pod uwagę czas trwania postępowań sądowych może wystąpić sytuacja, w której podatnik nie wywiązuje się z postanowień układu, a układ nie jest jeszcze uchylony. Przyjęcie w takim przypadku fikcji prawnej braku zaległości podatkowych

² Ustawa z dnia 15 maja 2015 r. Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1428, z późn. zm.).

³ Wyrok SN z 12 kwietnia 2013 r. sygn. akt IV CSK 591/12.

⁴ Por. wyrok WSA w Gliwicach z 23 kwietnia 2024 r. sygn. akt I SA/GI 1755/19 (orzeczenie prawomocne).

na potrzeby wydawania zaświadczeń o niezaleganiu w podatkach wydaje się zbyt daleko idące.

Czy w ocenie Ministra Finansów dopuszczalna jest praktyka organów podatkowych polegająca na wydawaniu zaświadczeń o niezaleganiu w podatkach w przypadku rozłożenia zaległości na raty na podstawie decyzji organu, przy jednoczesnej odmowie wydania takiego zaświadczenia podatnikom wykonującym prawomocnie zatwierdzony przez sąd restrukturyzacyjny układ, mimo terminowej realizacji jego postanowień, oraz czy praktyka ta pozostaje zdaniem Ministra w zgodzie z zasadą spójności systemu prawa i skutkami wiążącymi prawomocnych orzeczeń sądów powszechnych?

Mając na uwadze przytoczone powyżej uregulowania prawne należy uznać za prawidłową praktykę organów podatkowych, polegającą na wydawaniu zaświadczeń o niezaleganiu w podatkach w przypadku rozłożenia zaległości na raty na podstawie decyzji organu, przy jednoczesnej odmowie wydania takiego zaświadczenia podatnikom wykonującym prawomocnie zatwierdzony przez sąd układ restrukturyzacyjny.

W przypadku zawarcia układu z wierzycielami w postępowaniu restrukturyzacyjnym na podstawie art. 166 § 1 ustawy – Prawo restrukturyzacyjne, w wyniku którego następuje odroczenie terminu płatności zaległości podatkowej lub rozłożenie na raty zaległości podatkowej, przepis art. 306e § 5 Ordynacji podatkowej nie ma zastosowania, ponieważ brak jest podstaw do uznania, że zawarcie w powyższym zakresie układu powoduje, że podatnik nie posiada zaległości podatkowych. W takiej sytuacji organ podatkowy nie może wydać zaświadczenia o niezaleganiu w podatkach.

Czy Ministerstwo dostrzega rozbieżności w praktyce organów podatkowych w zakresie wydawania zaświadczeń o niezaleganiu wobec podatników wykonujących prawomocnie zatwierdzony układ restrukturyzacyjny?

Do Ministerstwa Finansów nie wpływały sygnały sugerujące rozbieżności w praktyce działania organów podatkowych w zakresie wydawania zaświadczeń o niezaleganiu w podatkach wobec podatników wykonujących prawomocnie zatwierdzony układ restrukturyzacyjny.

Czy planowane jest wydanie ogólnych wytycznych, objaśnień prawnych lub interpretacji w celu ujednoczenia praktyki organów podatkowych w tym zakresie?

W naszej ocenie, w świetle obowiązujących przepisów nie ma wątpliwości, które wymagałyby wydania wytycznych dla organów podatkowych. W związku z powyższym, nie dostrzegamy konieczności opracowania jednolitych zasad działań podległych jednostek w zakresie, o którym mowa w interpelacji.

Czy Ministerstwo analizowało wpływ odmowy wydawania takich zaświadczeń na zdolność przedsiębiorców do generowania środków na wykonywanie układów, w tym na rzecz Skarbu Państwa?

W Ministerstwie Finansów nie były prowadzone analizy dotyczące wpływu odmowy wydawania zaświadczeń o niezaleganiu w podatkach na zdolność przedsiębiorców do generowania środków na wykonywanie układów, w tym na rzecz Skarbu Państwa.

Czy w ocenie Ministra Finansów obecny stan prawny wymaga doprecyzowania relacji pomiędzy przepisami Prawa restrukturyzacyjnego a art. 306e Ordynacji podatkowej w drodze zmian legislacyjnych?

Ministerstwo Finansów nie dostrzega argumentów uzasadniających doprecyzowanie relacji pomiędzy przepisami Prawa restrukturyzacyjnego a art. 306e Ordynacji podatkowej w drodze zmian legislacyjnych w postulowanym zakresie. Obecne relacje między przepisami Prawa restrukturyzacyjnego, a art. 306e Ordynacji podatkowej nie budzą w praktyce wątpliwości. Wprowadzenie do art. 306e Ordynacji podatkowej wyjątków związanych z układem, który nie ma wpływu na samo istnienie objętej nim wierzytelności (zaległości podatkowej), naruszyłoby spójność systemu podatkowego.

Odmienne są bowiem cele postępowania restrukturyzacyjnego oraz uregulowań ustawy – Ordynacja Podatkowa w zakresie udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych. W pierwszym przypadku celem jest uniknięcie przez podmiot zagrożony niewypłacalnością ogłoszenia upadłości, poprzez umożliwienie mu restrukturyzacji w drodze zawarcia układu z wierzycielami. W drugim – uwzględnienie interesu publicznego lub ważnego, indywidualnego interesu podatnika.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu

w Ministerstwie Finansów